

## **Preek Handelingen 9: 1-22 HSV**

Broeders, zusters,

Het thema van deze evangelisatiezondag is 'Het grote verschil'. Ik weet niet precies waar u aan denkt bij dit thema, maar ik vermoed dat u denkt "oh....dit gaat over het verschil tussen geloven en niet geloven". En natuurlijk heeft dat er alles mee te maken. Maar ik wil vanmorgen met u stilstaan bij iemand die je moeilijk ongelovig kunt noemen. Paulus, Saulus werd hij eerst genoemd, was niet ongelovig. Integendeel, Saulus was toegewijd aan de God van Israël, de God van z'n voorouders. Hij diende God met hart en ziel. En reken maar dat hij er heilig van overtuigd was dat hij een goede zaak diende toen hij de volgelingen van Jezus ging vervolgen. Als jongeman stond hij met z'n neus vooraan toen Stefanus, één van de diakenen van de kerk in Jeruzalem, met stenen werd dood gegooid vanwege godslastering. Saulus kon het niet anders zien, deze leer, de leer dat Jezus van Nazareth de Messias is, dat Hij Gods Zoon is, is een ernstige dwaling die met wortel en tak moet worden uitgeroeid. We lezen van Saulus dat hij de gemeente ging verwoesten, hij ging de huizen binnen van gelovigen, hij verstoorde de christelijke samenkomsten, en zonder aanzien des persoons sleurde hij mannen en vrouwen naar de gevangenis. De fanatieke Saulus was toegewijd aan de uitroeiing van de christelijke kerk. Het gevolg was dat de kerk van Jeruzalem verstrooid werd door de streken van Judea en Samaria en nog verder. De vervolgingen hadden een echter tegengestelde uitwerking dan Saulus' bedoeling was. We lezen in Hand. 8:4 dat de gelovigen die verstrooid werden, overal waar ze kwamen het Evangelie gingen verkondigen, zodat het aantal christenen bleef toenemen. Een doorn in het oog van Saulus, dat begrijp je. Hij vroeg toestemming om de christenen te gaan vervolgen tot buiten Israël in Damascus toe. En hij geloofde stellig dat hij daarmee een goede zaak diende. Die christenen, die leggen de bijbel niet goed uit. Die leven niet zoals het hoort naar de wetten van God en de inzettingen van de Farizeeërs, de Joodse partij die het meest nauwgezet Gods wetten volgde. Israël had in z'n geschiedenis zo vaak andere goden gediend en dat heeft het volk uiteindelijk een ballingschap opgeleverd. Toen de Israëlieten terugkeerden namen ze zich heilig voor nooit meer toe te staan dat er afwijkende leringen werden verkondigd. En de partij van de Farizeeën zag zichzelf als een soort waakhond. Farizeeërs meenden dat zij met hun nauwgezette levenswandel de weg plaveiden voor de Messias die komen ging.

En dwaallichten als die christenen zouden dat met hun valse leringen over die Jezus uit Nazareth kunnen verstoren. Die christenen die in eens het belang van de tempel relativeren. Christenen die naast de ene ware God een mens – Jezus de timmerman uit Nazareth - goddelijke eer toekennen. Een dwaalleer is het en zij staan Gods werk in de weg. Paulus slaat met al z'n fanatisme de plank gigantisch mis. Hij denkt dat God niet groter is dan het hokje van de Farizeeërs, hij heeft God gevangen in een systeem van leringen, van wetten en regels, waardoor het dienen van de levende God geen vreugde meer is, maar een last. Een juk, dat voor de gewone man niet of nauwelijks meer te dragen is. Toen Jezus die bekende woorden sprak: *Kom tot Mij als je vermoeid en belast bent, want ik zal je rust geven, mijn last is licht en mijn juk is zacht* (Matt. 11:28) bedoelde Hij waarschijnlijk dat het juk en de last van de Farizeeërs ondraaglijk is en dat Hij gekomen is om ons vrij te maken van het juk van wetticisme, dwangmatigheid en krampachtigheid. Bij Hem is een zacht juk en een lichte last te krijgen. Jezus wil juist de kramp van het leven met God afhaken. Toen ik daarover nadacht tijdens de voorbereiding van deze preek vroeg ik me af of er ook zoiets als christelijk wetticisme en christelijke krampachtigheid bestaat. Ook onze verschillende christelijke tradities kennen zo hun wetten en regels waar je aan moet voldoen. Regels die bepalen of je een goed christen bent. Dat kan zijn een leven volgens bepaalde voorschriften, zoals zondagsregels en kledingvoorschriften, maar ook het elkaar de maat nemen. Aan de rechterzijde van de kerk kan het dan gaan over zondebesef en aan de linkerkant over geestelijke ervaringen zoals tongentaal of woorden van de Heer. Wat je bewerkt is dat er zoiets ontstaat als gewone gelovigen en de mensen die het echt hebben. Maar in beide situaties zie je dat mensen in zichzelf aan het wroeten zijn. Geestelijk navelstaren. Er ontstaat een soort vergelijkingsdenken. Als gewoon gelovig mens ga je opzien tegen de superchristenen. Niet doen, zegt Jezus, "kom tot Mij". Christen zijn is niet krampachtig voldoen aan welke regel of welk gedrag dan ook, waar je nooit aan kunt voldoen. Christen zijn is jezelf storten in de armen van je lieve Zaligmaker die je wil bevrijden van je juk en je last! Dat is alles.....dat is alles.....jezelf aan Hem overgeven en het niet van jezelf, of je christelijke ervaringen of christelijke regeltjes verwachten!

Saulus moest dat nog gaan ontdekken. Hij ging onderweg naar Damascus om ook daar de christelijke kerk te vervolgen. En daar onderweg gebeurde het. Een

gebeurtenis die zoveel indruk maakte op Saulus dat hij in het boek Handelingen er nog twee keer op terugkomt. We horen het Paulus vertellen in Handelingen 22 aan zijn Joodse volksgenoten in Jeruzalem en in Handelingen 26 zelfs aan koning Agrippa.

Onderweg naar Damascus onderging het leven van Saulus een dramatische wending. Plotseling werd hij omgeven door een verblindend licht uit de hemel. Letterlijk. Paulus zag niets meer. Paulus viel van z'n paard. Daar lag hij. Oog in oog met de God van hemel en aarde is hij nergens....! Dat zien we vaker in de Bijbel. Als Jesaja God te zien krijgt, jammert hij het uit: *wee, mij, ik ga ten onder, ik ben een man, onrein van lippen.....en mijn ogen hebben de Koning de HERE der heerscharen gezien...(Jesaja 6:5)*. Toen de naar Patmos verbannen apostel Johannes oog in oog stond met de verheerlijkte Here Jezus Christus viel hij als dood op de grond (Openb. 1:17). Bij de confrontatie van zoveel macht en majesteit kun je als nietig mens niet anders dan plat gaan. Dat gebeurde ook met Saulus. Hij ging plat. Saulus de mannetjesputter, de fanatieke krachtpatser die streed voor wat hij als Gods zaak zag, ging onderuit, was nergens, toen Hij de levende verheerlijkte Here Jezus ontmoette.

Daar lag hij.....en toen hoorde hij die stem: *Saul, Saul, waarom vervolg je Mij..(9:4)*. Hoor je dat? Dit zegt Jezus, hè! Hij zegt niet waarom vervolg je de kerk, de gemeente, nee, waarom vervolg je Mij? Jezus zelf ziet de vervolging van de gemeente hetzelfde als Hemzelf vervolgen. Ik geloof met m'n hele hart dat hieruit duidelijk blijkt dat Jezus en Zijn gemeente onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Dat blijkt ook wel als het Nieuwe Testament verderop allerlei beelden gaat gebruiken voor de gemeente. De gemeente is een kudde waarvan Jezus de Herder is. De gemeente is een lichaam waarvan Jezus het Hoofd is. De gemeente is een bruid waarvan Jezus de Bruidegom is. De gemeente is een tempel waarvan Jezus de hoeksteen is. In al die beelden horen Jezus en de gemeente onlosmakelijk bij elkaar. Daarom geloof ik heilig dat de Bijbel leert dat geloven zonder bij een gemeente betrokken te zijn in strijd is met Gods wil. Jezus verwierf geen loslopende christenen, die als het hun uitkomt een graantje meepikken van wat de kerk te bieden heeft, alsof de kerk een soort Albert Hein is. Bij de kerk doe je geen geestelijke boodschappen, de kerk ben je zelf. En je daaraan onttrekken, fysiek door weg te gaan, of door niet je verantwoording te nemen en niet mee te werken, is in strijd met hoe Jezus het bedoeld heeft.

Jezus verwierf zich een gemeente, bestaande uit levende leden. God plaatst je in een gezin, waar Jezus onze grote Broer is en Hijzelf onze Vader. Dat maakt Jezus duidelijk aan Saulus als Hij zegt: waarom vervolg je Mij? De gemeente vervolgen is Jezus zelf vervolgen!

Maar die gemeente bestaat niet uit krachtpatsers zoals Saulus. De aangeslagen en gebroken Saulus, die geen hand meer voor ogen kan zien, wordt naar Damascus gebracht. En daar kon hij drie dagen lang geen hap of slok meer door z'n keel krijgen. Saulus vast en bidt. Onder tranen zoekt hij vergeving.

En God hoort hem. God verhoort hem. Hij stuurt Ananias. De tekst omschrijft Ananias als een discipel. Dat discipel van Ananias moet je goed begrijpen. Dat betekent niet dat deze Ananias een vooraanstaande gelovige was of zo. Toen Jezus naar de hemel ging gaf Hij de opdracht om alle volken tot discipelen te maken. De mensen die vanaf de Pinksterdag gelovig waren geworden werden allemaal discipelen genoemd. In Hand. 11:26 worden deze discipelen in Antiochië voor het eerst christenen genoemd. Door de buitenstaanders nog wel. Een scheldnaam die de discipelen later als geuzentitel zijn gaan dragen. Dat woord christen komt verder nergens in het NT voor. Een discipel is dus een gewone gelovige, een gewone christen. Deze Ananias ook. En dat vind ik wel mooi. In de kerk is iedere gelovige een discipel, ergens anders staat dat iedere gelovige een priester is (1 Petrus 2:9). Saulus, de Farizeeër, de grote kerkvervolger heeft het nodig dat er een gewone gelovige bij hem komt. Een gewone discipel mag komen en hem de handen opleggen en bidden voor zijn genezing. Die eerste gemeente was antiklerikaal. Dat wil zeggen, niet de geestelijken namen een belangrijke positie in, maar de gewone gelovigen samen. Ieder op z'n plek, met zijn eigen gaven. Niemand meer, niemand minder. Saulus geneest spontaan en wordt door de gewone discipel Ananias gedoopt.

*Ik wil nog even jullie aandacht vragen voor wat Jezus tegen deze Ananias zegt. Hij is een uitverkoren instrument om Mijn Naam te brengen naar de heidenen – dat zijn de niet-Joodse volken – en de koningen en de Israëlieten. Want Ik zal hem laten zien hoeveel hij moet lijden voor Mijn Naam (9:15).*

Jezus zei niet 'ga hem vertellen dat Hij de meest succesvolle zendeling ooit zal gaan worden'. Nee, hij moet gaan zien hoeveel hij moet lijden.

Ja, maar wacht even, geloven is toch fijn.....Zeker, maar niet alleen fijn. Gelovig zijn

kost je wat. Saul moest lijden. In de 2<sup>e</sup> Corinthebrief 11:24 omschrijft Paulus welke prijs hij heeft moeten betalen om Jezus te volgen.

*Van de Joden heb ik vijfmaal de veertig-min-één-zweepslagen ontvangen, driemaal ben ik met de roede gegeseld, eenmaal ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden, een heel etmaal heb ik op volle zee doorgebracht. Op reis was ik vaak in gevaar door rovers, in gevaar van de kant van volksgenoten, in gevaar van de kant van heidenen, in gevaar in de stad, in gevaar in de woestijn, in gevaar op zee, in gevaar onder valse broeders, in inspanning en moeite, vaak in nachten zonder slaap, in honger en dorst, vaak in vasten, in koude en naaktheid.....*

Hoe zo is volgeling van Jezus zijn fijn? Het kan je onbegrip opleveren. Het kan je kosten dat familieleden je afwijzen, of mensen in je omgeving je voor gek verklaren. Als je in de zending werkt, zit de omgeving waar je werkt helemaal niet te wachten op mensen met een nieuwe Boodschap. Het feit dat wij hier wonen in een christelijke omgeving mag ons niet blind maken voor de realiteit van de strijd die er te strijden is. De boodschap komt in een vijandige wereld. Wie getuigt, wie evangeliseert zal ook met lijden te maken krijgen. Zeker zij, die zich in de frontlinie begeven. En daarom, broeders, zusters, is het ook zo belangrijk dat mensen die daartoe geroepen worden gesteund worden door de achterblijvers. Dat er een biddende gemeente is, die keer op keer de werkers opdraagt in gebed. Dat er een gevende gemeente is, die beseft dat de verkondiging van het Evangelie prioriteit moet hebben op de begroting van de kerk en ook op de persoonlijke begroting van de leden. We hebben ons geld en goed niet gekregen om ons eigen koninkrijkje te bouwen. We bouwen samen aan Gods Koninkrijk!

Niet iedereen kan in de zending. Maar we kunnen wel een hecht team vormen van bidders en gevers, zodat de werkers zich gedragen weten. Werkers in Gods koninkrijk krijgen ongetwijfeld met lijden te maken van tegenstanders, maar laten wij als broers en zussen dat lijden niet verzwaren, maar om hen heen staan met ons gebed en onze gaven.

*Tijdens de veldtocht mag een soldaat niet gemoeid worden met zorg over het levensonderhoud* schrijft Paulus aan Timotheus (2:4)!

Als we zo met elkaar nadenken over het grote verschil dan verandert Paulus' leven van een succesvolle theoloog met macht en invloed in een mannetje die met pijn en

moeite gaat proberen de boodschap van een eenvoudige Joodse timmerman aan de man te brengen. Wat is daar nu het grote verschil in?

Nou, Saulus begon als een doehetzelver. Als Farizeeër was hij er ongetwijfeld van overtuigd dat God wel zeer ingenomen met hem was. Iemand die zo nauwgezet leeft die zal bij God wel in een goed blaadje staan. Elke dag schreef Saulus als het ware door eigen inspanning bij op z'n hemelse tegoed.

Saulus moest gaan ontdekken dat geloven niet te maken heeft met wat hij zelf presteert, maar met wat Jezus voor hem gepresteerd heeft. Jouw eigen inspanningen brengen je niet in de hemel. Jezus doet dat. Hij heeft je toegang betaald! Hij heeft je vijanden verslagen!

Voor Saulus was het nodig dat God hem heel klein maakte. Hij moest van z'n paard gesmeten worden en plat tegen de vlakke gedrukt worden.

Hij moest beseffen: ik moet minder worden, Hij moet wassen, groter worden!

Saulus gaat in opdracht van z'n Heer de weg van het lijden. Maar ook de weg van vrucht. Hij heeft de toenmalige wereld op de kop gezet met de boodschap van vrije genade! Hij heeft Jezus bekend gemaakt. Het koste hem gigantisch veel, maar de vrucht van z'n werk is enorm. Nog altijd mogen wij de levensbeschrijving en de brieven van deze Saulus lezen en daarin onze Heiland ontdekken. Waar zou de christelijke kerk in Europa geweest zijn als Saulus niet op pad was gegaan met het Evangelie en als hij niet z'n brieven had geschreven?

Een hoge prijs betaalde hij, maar de opbrengst was overweldigend voor de wereldwijde kerk maar ook voor hemzelf. Daar schrijft hij over in z'n brief aan Timotheus:

*Ik heb de goede strijd gestreden – het was wel een strijd! – maar ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden, voorts ligt voor mij gereed de krans der rechtvaardigheid, welke te dien dage de Here, de rechtvaardige rechter, mij zal geven....(2 Tim.4:6).*

Saulus heeft geleden omwille van het Evangelie, maar hij heeft ook heel veel vrucht mogen zien en nu mag Hij zich voor eeuwig verheugen in de aanwezigheid van Degene die Hem riep, daar op die weg naar Damascus.

Toen kon hij het licht niet eens verdragen, en nu ziet hij Hem van aangezicht tot

aangezicht.

Dat vooruitzicht is er voor iedereen die zijn leven in dienst van deze Heer stelt. En dan maakt het geen verschil of je als soldaat aan het front werkt of dat je bij de bevoorrading werkt en de soldaat voorziet van soldij. Of dat je vanavond iemand meeneemt omdat je hem of haar zo van harte gunt dat 'ie de Blijde Boodschap van Jezus leert kennen.

Samen staan we in dienst van deze God die zo graag wil dat Jezus overal zichtbaar wordt. We mogen vertellen van dat Vaderhart dat open staat voor ieder mens. We mogen nog altijd die uitnodiging van Jezus laten klinken:

Kom maar bij Mij....kom maar als je vermoeid en belast bent, want bij Mij is rust te krijgen. AMEN